

Når jeg udtrykker mig lidt forsigtigt, er det, fordi den her særlige politienhed blev etableret den 6. november, og hele det her apparat gik i gang den 4. september, så man skal jo lige have lov til at se, om det virker, og virker det ikke, jamen så må vi altså diskutere, hvad man så kan gøre, men så taler vi altså om lovændringer, for vi kan ikke gøre mere inden for den eksisterende lovs rammer.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg og Dansk Folkeparti har længe gerne villet have det anderledes, men det var ministeren, der i sommerens løb sagde, at hun gerne ville have det anderledes. Så er det da ministerens pligt at komme med et lovinitiativ, som gør det anderledes, i stedet for bare at gøre det under de eksisterende regler og så komme ekstra bemanding på, som ikke har ret store beføjelser.

Det, jeg er interesseret i, er: Hvilken ordre har politiet fået på Center Sandholm? Hvordan kan de forholde sig?

Det med, at der er en øget adgangskontrol, har jeg opfattet i dag, som om det er folk, der kommer til centeret, altså at der er kontrol med, hvem der kommer ind, men at der ingen er kontrol med, hvem der kommer ud. Altså det er da fuldstændig absurd.

Men jeg kan så sige til ministeren, at det er også et af de spørgsmål, som ministeren vil få under den mundtlige spørgetid. Jeg tror, der er basis for, at ministeren forbereder sig lidt mere, og det får ministeren lejlighed til til på onsdag.

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Jeg har besøgt Sandholmlejren, og jeg kan bekræfte ministerens beskrivelse af, hvordan Sandholmlejren er indrettet. Det har den været igennem flere år. Der sker ikke rigtig nogen ændring dér.

Jeg vil så spørge ministeren, om ministeren kan bekræfte, at der intet som helst er til hinder for, at kriminelle asylsøgere, der huses i Sandholmlejren, frit kan bevæge sig ud af Sandholmlejren og tage på fornøjelsestur i Allerøds righoldige butiksliv et par kilometer derfra, når blot de husker at gå på posthuset og sende tyvekosterne hjem, inden de igen går ind ad porten til Sandholmlejren.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 26 af John Vinther (KF) og Birthe Rønn Hornbech (V) forkastedes, idet 45 (V, KF, DF, FRI og Frank Dahlgaard (UP)) stemte for, 65 (S, SF, CD, RV, EL og KRF) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Forespørgsel nr. F 18:

Forespørgsel til indenrigsministeren, socialministeren, undervisningsministeren og arbejdsministeren:

»Vil ministrene redegøre for, hvor de finder det vigtigt at øge indsatsen for at fremme integrationen af etniske mindretal, og hvad regeringen vil gøre for at mindske den diskrimination, som etniske mindretal udsættes for.«

Af Knud Erik Hansen (SF) og Jes Lunde (SF).
(Forespørgslen anmeldt 2/11 2000. Fremme af forespørgslen vedtaget 15/11 2000).

Begrundelse

Knud Erik Hansen (SF):

Vi har i SF en meget enkel begrundelse for denne forespørgsel: Vi er bekymrede over den udvikling, debatten om etniske mindretal det sidste par år har taget i Danmark.

Noget, som burde være en enkel opgave, er blevet til en politisk kamp om meninger om de andre, om dem, som man opfatter som anderledes, og handlinger udført af få, der klart er uacceptable, bliver forstørret, så de kommer til at kaste et dårligt lys over alle andre med samme etniske baggrund. Debatten har bevæget sig væk fra virkeligheden.

Får vi ikke løst opgaven med integration, kan vi se frem til et uværdigt samfund i en dyb splittelse mellem dem og os, et samfund, der har fjernet sig langt fra den gode velfærdstanke om lige muligheder, og et samfund i konstant splid med sig selv om de andre.

Debatten har lavet markante skillelinjer mellem partier og i partier og har skabt så store indre modsætninger, at vi de seneste år har set udspil, der stritter i både den ene og den anden ret-

ning. Der har både i ord og handlinger været initiativer, der ensidigt har ramt etniske mindretal, og som derfor er ødelæggende for en ligestilling.

Der har på den anden side også været initiativer, der har fremmet integration, og der er en bred erkendelse af, at det er afgørende, at de etniske minoriteter får adgang til arbejdsmarkedet.

Det er SF's overbevisning, at skal integrationen lykkes, er det afgørende, at det er et klart udgangspunkt, at integrationen bygger på, at man er ligeværdig medborger uanset etnisk baggrund, at der i vores samfund skal være plads til mangfoldighed i kultur, og at diskrimination er fraværende.

Det er vores opfattelse, at der på disse områder er meget at gøre, og at vi i Folketinget har en opgave også med at give mulighed for, at man aktivt sætter ind mod diskrimination gennem initiativer til etnisk ligestilling på arbejdsmarkedet gennem organer, der kan tage sig af situationer med diskrimination ved at styrke minoriteters muligheder for at formidle deres kultur.

Man kan sige det kort: Uden fravær af diskrimination har og får vi ikke nogen reel integration, og så vil vi fortsat have et de- og et vi-samfund. Skal integrationen lykkes, skal vi nå frem til et vi-samfund, der også rummer, at vi er og kan være forskellige.

Jeg ser derfor frem til at høre, hvad regeringen vil gøre, for at vi også kan få gjort noget ved diskriminationen.

Besvarelse

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Man kan jo sige, det er et meget velvalgt tidspunkt for en debat om integration af mennesker med en anden etnisk baggrund – flygtninge og indvandrere – da de to første evalueringer af loven om integration netop er blevet offentliggjort.

Når vi snakker integration, er der jo ikke nogen entydig beskrivelse eller definition af, hvad vi forbinder ved integration, men jeg tror, alle er enige om, at det at have et arbejde og kunne forsørge sig selv er en meget vigtig forudsætning. Det er ikke den eneste forudsætning, men det er i hvert fald en meget afgørende forudsætning.

Oven i det kommer selvfølgelig, at man kender sproget og kan sproget. Hvis man læser Rockwoolfondens redegørelse, der er publiceret

her for ganske nylig, viser det sig, at netop det at kunne sproget, men også at kende danskere, have kontakt til danskere, er meget vigtige parametre for også at kunne få arbejde. Det er sådan de mest grundlæggende, gennemgående parametre for dem, der har et arbejde i dagens Danmark.

Hvis man ser på netop det at have et arbejde som den mest afgørende betingelse for en integration, må man også konstatere, at der er et stort behov. Hvis man ser på det, der hedder beskæftigelsesgraden, altså hvor mange mennesker med anden etnisk baggrund, der er i arbejde, så er det sådan, at samlet set er det 43 pct., hvor det er 75 pct. af den øvrige befolkning.

Det er også sådan, at den beskæftigelsesgrad er faldet i løbet af 1990'erne. Hvis man ser på 1985, var beskæftigelsesgraden 53 pct., så faldt den i midten af 1990'erne til 36 pct. Den er så steget igen til 43 pct., men vi har jo som bekendt også haft højkonjunkturer med masser af nye arbejdspladser. Den beskæftigelsesgrad dækker så igen over ret store forskelle, hvoraf den for nogle grupper kan være nede på 10, mens den for andre grupper kan være tæt på den danske beskæftigelsesgrad for den øvrige befolkning. Det er nogle tal, jeg lige bruger som et indicium for, at der er et meget stort behov for en målrettet indsats for at sikre, at mennesker, der kommer her til landet, rent faktisk også får et arbejde.

Det var også baggrunden for, at regeringen fremsatte lovforslaget om integration i 1998, og loven trådte jo i kraft 1. januar 1999 og har altså virket i små 2 år.

Den lov drejer sig som bekendt om de mennesker, der kommer til landet, og om de vilkår, de bliver budt de 3 første år, de er i landet. Men den gælder altså ikke for de mennesker, der allerede var i landet, og som kunne have vanskeligheder både med at få et arbejde og med at kunne sproget.

Derfor lavede regeringen sidste år en handlingsplan for en bedre integration og i øvrigt også en handlingsplan for tilpassede unge med en lang række initiativer. Her var den grundlæggende målsætning netop, at man skulle kunne begå sig i det danske samfund, og at man skulle have bedre muligheder for at få et arbejde, men det er ikke muligt endnu at måle effekten af de nye initiativer.

Som sagt er der kommet to rapporter, der vurderer den lov om integration, der altså har virket i små 2 år. De kan jo så ikke sige, om de mennesker, der har været underlagt integrati-

onsloven, er blevet bedre til sprog eller har haft nemmere ved at finde et arbejde; det er ikke den effekt, der bliver målt. Der bliver målt, om kommunerne rent faktisk gør det, de skal ifølge lovgivningen, der bliver også målt og spurgt om, hvad kommunerne mener om de opgaver, de har fået pålagt, og man spørger også udlændingene selv, hvad de synes om det.

Integrationsprogrammet består jo sådan meget kort fortalt i, at de mennesker, der kommer her til landet, skal bo spredt ud over hele landet. De får altså at vide, hvor de skal bo, de får anvist en bolig, kommunen har pligt til at anvise en bolig. Kommunen har også pligt til at stille danskundervisning til rådighed 18 timer om ugen og til omkring 10 timers aktivering, og der skal laves en handlingsplan i løbet af en måneds tid.

Til gengæld har udlændingen pligt til at bosætte sig der, hvor han får anvist en bolig, og følge de tilbud, kommunen har pligt til at stille til rådighed. Så det er sådan efter den gode gamle model med rettigheder og pligter.

Man kan sige, at vurderingen af integrationen viser helt overordnet, at det selvfølgelig er en fuldstændig uomgængelig god idé, at ansvaret for den her indsats ligger ude i kommunerne, hvor der jo netop er de konkrete rammer for de mennesker, hvor de skal leve og fungere under i det danske samfund.

Den viser også, at både kommuner og udlændinge er positive over for hele ideen med integrationsloven, at de synes, det er en rigtig god idé, og udlændingene er også lidt imponeret over, at de får et så stort apparat stillet til rådighed for at hjælpe dem til at blive en del af det danske samfund.

Evalueringen viser også, at både udlændinge og kommuner er tilfredse med danskundervisningen og tilfredse med sprogcentre.

Det lyder jo godt, og er selvfølgelig en vigtig forudsætning for, at det fungerer, men der er også en bagside, f.eks. er der et fravær på i gennemsnit på 22 pct. Der bliver også peget på, at sprogmodulerne, undervisningen, ikke altid er lige fleksibel, heller ikke i forhold til arbejdsmarkedet.

Man kan sige, at sprogundervisningen bliver stadig væk ikke i et tilstrækkeligt omfang koblet sammen med en mere erhvervsrettet indsats og aktivering eller et egentligt arbejde.

Man kan sige, at det måske største problem, som evalueringsrapporterne afslører, er, at det stadig væk kniber med en erhvervsrettet indsats på den måde, at der er et antal kommuner, der

ikke har tilbud om aktivering, sådan som de faktisk skal i henhold til loven. De får heller ikke udarbejdet de handlingsplaner, de skal, mange af kommunerne mener rent faktisk ikke, det kan lade sig gøre i løbet af en måned. Udlændingene selv siger også, at de ikke mener, at indsatsen er tilstrækkelig erhvervsrettet, sådan at de ikke synes, de får hjælp nok til at komme ind på arbejdsmarkedet.

Det, kan man jo sige, er nogle meget alvorlige advarselslamper, der dér bliver tændt, når det drejer sig om at få integrationsindsatsen til at fungere bedre.

Det, regeringen på den baggrund har tænkt sig at gøre, er at tage kontakt til kommunerne og direkte insistere på, at det selvfølgelig er fuldstændig uomgængeligt, at kommunerne overholder de krav, der er i lovgivningen. Det er fuldstændig nødvendigt, at kommunerne tager den opgave på sig.

Jeg mener ikke, at der er belæg for her og nu at gå ind og ændre i lovgivningen. Men vi har brug for, at sprogundervisningen og aktiveringen fungerer, og at der ikke er så stort et frafald, og at indsatsen bliver så erhvervsrettet som overhovedet muligt.

Jeg tror selv, det er nødvendigt at lave en mere samlet vurdering frem til år 2002-2003, den samling, hvor integrationsloven ifølge loven skal tages op til revision her i Folketinget, og dér ville det være rart, hvis man havde nogle effektmål og netop kunne se: Jamen virker den så? Bli- ver de mennesker, der kommer til landet, bedre til sprog? Får de arbejde? Kan de fungere i det danske samfund?

På baggrund af den kontakt til kommunerne og Kommunernes Landsforening vil jeg så vurdere, hvad regeringen i øvrigt kan gøre for at sikre, at den her indsats kommer til at fungere. Og dér må man jo læne sig op ad de initiativer, der også ligger i Socialministeriet og til dels i Arbejdsministeriet, men især i Socialministeriet, hvor man jo har en årelang erfaring med at hjælpe danskere og også udlændinge, der har svært ved at få arbejde, ind på arbejdsmarkedet.

Der er også et element i integrationen, der går ud på, at de mennesker, der kommer hertil, skal bibringes en større forståelse for, hvad det er for et samfund, de nu skal leve i. Kommunerne har ansvaret for 20 timers undervisning i forståelse af det danske samfund, og mange kommuner bruger faktisk flere timer. I gennemsnit op til 36 timer.

Her vil regeringen også gerne gøre en indsats ved at hjælpe kommunerne med at få noget bedre materiale, sådan at de kan udfylde den opgave så godt som muligt. Vi vil også prøve at undersøge, hvad det egentlig er for noget materiale, som kommunerne bruger, og hvordan de griber den opgave an.

Så jeg vil sige, at de initiativer, der er taget i løbet af de senere år, er fuldstændig uomgængelige for at sikre en god integration.

Det er jo noget nær unikt i verden, at man overhovedet har sådan en lovgivning om integration. Hvorvidt den så er tilstrækkelig til at få den her noget lave beskæftigelsesgrad op er for tidligt at sige, men det er i hvert fald noget, som er meget, meget højt prioriteret i regeringen.

Diskrimination er jo en del af forklaringen på, hvorfor nogle indvandrere og flygtninge ikke kommer ind på arbejdsmarkedet. Det fremgår også af bl.a. Rockwoolfondens undersøgelser og andre undersøgelser. Man skal nok være varsom med at tillægge det en fuldstændig dominerende betydning, men at det spiller en rolle, er der ikke grund til at sætte spørgsmålstegn ved. Derfor er det jo så vigtigt at sikre, at man som borger i det her samfund oplever, at man har lige rettigheder og lige pligter og bliver behandlet ens, uanset hvad ens baggrund er.

På den baggrund er regeringen gået i gang med at lave et organ til ligebehandling, der bygger på et direktiv, der er vedtaget i EU. Det er ikke så nemt at lave sådan et organ, for det skal jo finde ud af, hvordan man afgrænser opgaverne ud over den mere generelle ramme, der står i EU's direktiv.

Men regeringen har besluttet at nedsætte et udvalg, hvor også nogle af de etniske minoriteters egne organisationer bliver inviteret til at deltage, bl.a. paraplyorganisationen ELO, Landsorganisationen for Etniske mindretal og Rådet for Etniske Minoriteter.

Det er en opgave, der er meget opmærksomhed på og meget optagethed omkring i de organisationer, og jeg ser også frem til, at vi får lavet et godt organ, der kan tackle nogle af de diskriminationsproblemer, vi har i vores samfund.

Så jeg håber på, at vi med det, der allerede er sat i gang, og de forstærkede initiativer, som regeringen har under overvejelse, kan sikre en bedre integration af de udlændinge, der kommer til landet. For vi kan se på det talmateriale, der findes, at det er der i allerhøjeste grad fortsat brug for.

Forhandling

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg takker for redegørelsen.

Jeg synes, det er vigtigt at sige, når vi snakker om etniske mindretal, at vi nogle gange blander mange ting sammen. Vi har lige haft en lang debat om asyl, om indgangen til Danmark, som er én debat om, hvordan vi regulerer, hvem der kan komme ind i det danske samfund og få lov til at være her.

Så har vi den debat, vi godt vil rejse her: Når vi nu har og får en masse med anden etnisk baggrund i det danske samfund, hvordan håndterer vi så den situation? Den debat har vi meget gerne villet rejse, for vi synes, den er meget vigtig.

I den er der jo sådan set også to diskussioner. Den ene diskussion var i høj grad den, som indenrigsministeren svarede på, nemlig diskussionen om, hvordan vi modtager udlændinge i de første 3 år. Hvordan sørger vi for, at de kan blive parate til at blive en del af det danske samfund?

Så er der debatten derefter: Når vi har en masse mennesker, som har en anden baggrund, som har en anden kultur, og hvor vi alle sammen skal fungere sammen, hvordan får vi det til at fungere?

Jeg vil sige, at jeg i høj grad fik et svar på den første del om, hvad vi gør de første 3 år, og jeg vil også godt kvittere for den rapport, der er kommet. Jeg synes, det er en god rapport, der er gået ind og har set på, hvad der er af problemer i de første 3 år. Den peger også på nogle ting, hvor der klart er brug for, at man gør noget ved det. De to ting, jeg vil nævne, som jeg synes er vigtige at diskutere videre, er spørgsmålene om netop at sikre, at man allerede, også i de første 3 år, får bedre mulighed for at komme ind på arbejdsmarkedet. Det er helt afgørende, at det bliver bedre.

Det andet, som rapporten også viser som et problem, er bosætningen, hvor vi har en regel om, at man tvangsbosættes i nogle kommuner og har meget svært ved at få lov til at flytte til en anden kommune, hvis man vil dét. Rapporten viser klart og tydeligt, at mange flygtninge og familiesammenførte oplever det som et stort problem.

Nu var det en forespørgsel til hele regeringen – jeg ved godt, at hele regeringen ikke kan være her i dag – men jeg manglede faktisk nogle udsagn om: Hvad gør vi ved det store problem med de mennesker med anden etnisk baggrund, der er i landet nu, og som har været her i mange

år, hvor vi har nogle store konflikter; vi har nogle problemer på arbejdsmarkedet, vi har nogle problemer i boligområderne, vi har nogle problemer med diskrimination. Jeg synes faktisk, jeg manglede nogle klare bud på, hvad man videre kunne gøre på det område.

Vi har i finansloven vedtaget nogle initiativer. Der ligger mange initiativer på arbejdsmarkedsområdet, så det er ikke, fordi vi ikke har initiativer på arbejdsmarkedsområdet. Der oplever jeg faktisk, at der er en god indsats i gang.

Men da vi kunne se, at personer med anden etnisk baggrund har et efterslæb, således at de har en lavere beskæftigelsesgrad end folk med dansk etnisk baggrund, så er der stadig væk brug for nogle nye initiativer og stadig væk brug for udviklingsarbejde. Jeg havde faktisk håbet lidt på, at man kunne få nogle bud på og få en kreativ diskussion her om, hvad det egentlig er, der ligger ude i horisonten, som vi skal tage fat på. Men jeg må desværre konstatere, at det kom der ikke noget bud på, og det var faktisk det, der i høj grad var vores forhåbning med forespørgslen.

Så var vores anden forhåbning med forespørgslen for alvor at få taget fat på den diskussion, der hedder diskrimination. For det er umuligt at lave integration, uden at man får fjernet diskriminationen. Man kan ikke integreres, hvis der diskrimineres, for så har man et de- og vi-samfund.

Diskriminationen er udtryk for, at der er nogle, der er anderledes, og derfor skal vi af med diskriminationen. Jeg oplever, vi har brug for meget kraftigt og aktivt, også her i Folketinget, at sætte nogle rammer imod diskrimination, og også nogle rammer, der kan være med til at skabe en ligestilling.

Jeg glæder mig over, at ministeren på det her punkt nu endelig – jeg vil godt sige, jeg synes, det har været lang tid undervejs – begynder at arbejde med et organ, der skal tage sig af sager om ligestilling, eller omvendt sager, hvor der er diskrimination.

Jeg synes, at det haster. Jeg synes, der er lavet et meget stort forarbejde, som gør, at vi faktisk godt kan skride til handling meget hurtigt. Jeg synes, det haster meget med at få det, men jeg synes også, der kunne være andre steder, hvor man godt kunne tage fat, eksempelvis ligestilling på arbejdspladserne og etniske minoriteters muligheder for faktisk at formidle deres kultur og formidle viden om deres situation. Der er også integrationsrådenes rolle og en styrkelse af

dem. Så jeg synes, der var mange andre steder, hvor man godt kan tage fat, også hvis man skal sikre sig ligestilling.

På den baggrund, da vi synes, det i høj grad er dér, vi har brug for noget videreudvikling – det er ikke sådan, at der ikke også de andre steder er brug for noget – vil jeg tillade mig at fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget lægger vægt på,

- at integration er en gensidig proces, der skal baseres på lige muligheder og fravær af diskrimination,
 - at integration forudsætter, at man uanset etnisk baggrund kan deltage i det danske samfundsliv som en ligeværdig medborger, og at samfundet giver plads til mangfoldighed i kulturer, og Folketinget finder, at regeringen bør tage initiativer til
 - at fremme, at offentlige virksomheder og institutioner udarbejder en politik for etnisk ligestilling,
 - at der snarest etableres et organ, der kan tage sig af klager og sager vedrørende etnisk diskrimination,
 - at man styrker etniske minoriteters muligheder for at formidle viden om deres kultur og forhold i Danmark og
 - at integrationsrådenes rolle i lokalsamfundene styrkes.«
- (Forslag til vedtagelse nr. V 27).

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne takke ministeren for den grundige besvarelse. Det fremgik tydeligt, at regeringen prioriterer kampen mod diskrimination af etniske mindretal meget højt. Det gør vi også i Socialdemokratiet.

Den bedste gift mod diskrimination er succesfuld integration, og forudsætningen for succesfuld integration er, at de danskere, der har boet i Danmark længe, og nydanskerne lærer hinanden at kende. Derfor mener Socialdemokratiet, at det er meget vigtigt, at de etniske minoriteter bliver en del af den danske hverdag. Kun på den

måde kan vi lære hinandens vaner, skikke, tanke-mønstre, følelser, normer og adfærd at kende.

Hvis nydanskerne bor i områder, hvor næsten ingen gammeldanskere bor, ikke har arbejde og ikke tager uddannelser og ikke er en del af eksempelvis foreningslivet, er det næsten umuligt at oparbejde det nødvendige kendskab til hinanden.

Det er med andre ord afgørende, at de etniske minoriteter uddanner sig, kommer i arbejde og deltager aktivt i fritidskulturen og finder bolig i områder, hvor der ikke kun bor nydanskere.

Socialdemokratiet finder det uacceptabelt, hvis denne form for integration hindres gennem diskrimination af etniske mindretal. Noget kunne tyde på, at en sådan diskrimination faktisk finder sted, når ledigheden blandt veluddannede og kompetente nydanskere er så høj, som den er. Det samme gælder, når kommunerne har så svært ved at få private udlejere til at leje ud til flygtninge, og når hver fjerde nydansker selv mener at have været udsat for diskrimination.

Derfor er Socialdemokratiet meget glad for de mange initiativer, regeringen har taget, der netop skal stoppe diskrimination ved at øge kendskabet til sammenhængene i det danske samfund. Det gælder f.eks. den såkaldte isbryderordning, der er blevet udvidet og nu tæller i alt 105 isbrydere rundt om i landet.

Det gælder tovholderordningen, der er ved at blive en rigtig stor succes på landets arbejdspladser.

Det gælder aftalen om, at kommunalbestyrelsen og et almennyttigt boligselskab kan indgå aftaler om fordeling af boliger efter særlige kriterier.

Det gælder den særlige støtte til lejenedsættelse og fysisk renovering i særligt udsatte almene boligafdelinger.

Det gælder den forstærkede danskundervisning og undervisningen i danske samfundsforhold, og det gælder den styrkede førskoleindsats.

I vores nylig indgåede forlig omkring arbejdsmarkedsreformen er der et initiativ, der hedder jobrotation, og en selvstændig ramme på 250 mio. kr. gør, at vi nu kan få ekstra gang i jobrotationen på danske virksomheder.

Forslaget er vigtigt, for hvis integrationen skal ske fuldt og helt, drejer det sig både om sprog og arbejde. Og hvis man kombinerer de to ting – det er der mulighed for i jobrotation – så kan vi se, at der er gode resultater.

Et slagteri her i landet har haft et jobrotationsprojekt med 12 forskellige nationer og dermed også 12 forskellige sprog, og det er faldet utrolig godt ud.

Det er noget, vi håber på, at bl.a. arbejdsmarkedets parter vil gå ind i, og at de vil løfte den opgave i det kommende arbejde.

Men det er jo ikke engang 2 år siden, regeringen lavede en handlingsplan for integration af etniske minoriteter, som bor i landet. 78 nye initiativer på især uddannelses-, arbejdsmarkeds- og boligområdet tager dermed grundigt fat på den integrationsindsats, som Socialdemokratiet mener er så utrolig vigtig for at stoppe diskriminationen.

Indtil videre lader det til, at udviklingen går i den rigtige retning, men fælles for alle tiltagene er, at det er for tidligt at evaluere dem på et sagligt grundlag. De skal have lov til at virke.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jamen jeg kan høre, at vi langt hen ad vejen er enige om mange ting, men jeg synes, at jeg manglede én ting, når vi snakker om arbejdsmarkedet.

Jeg oplever jo, at der er mange initiativer for at fremme det, at man som etnisk minoritet får mulighed for at komme ind. Men når man oplever, at systemet faktisk er sådan, at det ikke rigtig sker, og der er nogle barrierer, så kunne vi også godt overveje den anden tanke, at vi går den modsatte vej og siger: Nu skal vi også aktivt gøre noget for at sikre ligestillingen.

Så jeg ville egentlig godt høre, hvor Socialdemokratiet er henne i forhold til etnisk ligestilling på arbejdsmarkedet, specielt i de offentlige institutioner, hvor vi ikke har en ligestilling af etniske minoriteter blandt de ansatte, og om Socialdemokratiet ikke godt kunne tænke sig, at man faktisk mere aktivt på de offentlige arbejdspladser formulerede en politik, der er med til at sikre, at vi får en lige andel af etniske minoriteter på de offentlige arbejdspladser.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Hr. Bjarne Laustsen holdt en lang og – synes jeg – også god tale. Men der var lige én ting, hr.

Bjarne Laustsen sprang over, og det var: Hvordan stiller Socialdemokratiet sig til det forslag til vedtagelse, som SF har fremsat?

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Tak for de pæne ord om indlægget.

Til hr. Knud Erik Hansens spørgsmålet om arbejdsmarkedet vil jeg sige, at det er jo sådan, at tallene taler deres klare og tydelige sprog: at vi har haft en fantastisk udvikling også på det område her, netop fordi vi i den her regerings tid har haft en god beskæftigelsesfremgang, og det er ikke mindst kommet også de her grupper til gode. Vi har faktisk været i stand til at nedbringe ledigheden fra over 30 pct. til 16 pct.

Men det er klart, at vi vil også gerne være med til, at man fik en ligestilling, en beskrivelse af det her område ude på arbejdspladserne. Det er vi helt med på. Arbejdsmarkedets parter har også en stor opgave i at løse det her problem, også i forbindelse med det rummelige arbejdsmarked.

Og til fru Anne Baastrup kan jeg sige, at det forslag, som hr. Knud Erik Hansen har fremsat, vil vi stemme imod, når det kommer til afstemning.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Så vil jeg godt høre konkret: Hvad er det for nogle punkter, Socialdemokratiet er imod?

Lægger Socialdemokratiet ikke vægt på, at integration er en gensidig proces, der skal baseres på lige muligheder og fravær af diskrimination, at integration forudsætter, at man uanset etnisk baggrund kan deltage i det danske samfundsliv som en ligeværdig medborger, at samfundet giver plads til mangfoldigheden, kulturen? Er Socialdemokratiet imod det?

Er det, at regeringen bør tage initiativer til at fremme, at offentlige virksomheder og institutioner udarbejder en politik for etnisk ligestilling? Det har hr. Bjarne Laustsen lige sagt. Er det, at der skal etableres et organ, der tager sig af klager og sager vedrørende etnisk diskrimination? Det har indenrigsministeren fortalt, hun er i gang med.

Er det, at man styrker etniske minoriteters mulighed for at formidle viden om deres kultur og forhold i Danmark? Det har Socialdemokratiet arbejdet for i mange år. Og det, at integrationsrådenes rolle i lokalsamfundene styrkes, ligesom jo i integrationsloven. Indenrigsministeren sagde, at det var det, hun ville.

Hvor er Socialdemokratiets begrundelse for at stemme imod?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg vil godt lige have på det rene: Hvor har vi Socialdemokratiet henne, når det gælder etnisk ligestilling på arbejdsmarkedet? Jeg forstod det sådan på hr. Bjarne Laustsen, at man var indstillet på, at der skal laves en politik på arbejdspladserne for en etnisk ligestilling.

Vi havde tidligere et forslag om, at det faktisk var en opgave for de offentlige virksomheder, institutioner, at de aktivt skulle formulere en politik, så det blev en åben diskussion på virksomhederne og institutionerne; at man diskuterede, at man ikke havde en etnisk ligestilling på sin arbejdsplads. Vil Socialdemokratiet være med til det?

Jeg synes, det ville være dejligt, hvis vi kunne få et klart, bekræftende svar på, at det vil man faktisk godt være med til at vi meget aktivt gør, altså også udstikker retningslinjer for de offentlige institutioner.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil sige til fru Anne Baastrup, at netop i min indledning var jeg inde på, at alle de her initiativer, der er sat i gang, skal have lov at virke, og derfor kan vi ikke støtte det forslag, der ligger.

Vi vil meget gerne være med til at drøfte det her indgående i den løbende politiske debat, men vi føler ikke, der er grund til at bekræfte det, vi allerede havde sagt her. Vi har taget nogle initiativer, og dem vil vi gerne have lov at evaluere løbende og så vende tilbage.

Der bliver refereret til, at ministeren kommer med forslag. Jamen det er jo korrekt. Vi ved, at i forhold til den sag, vi behandler om ligebehandling, kommer der initiativer, som ministeren har sagt vil ske.

Til hr. Knud Erik Hansen: Det er jo sådan, at hvis vi her fra Folketinget pålægger kommuner, private virksomheder osv. noget, så skal vi tænke meget over, hvad det er, vi gør.

Her har vi jo at gøre med den situation, at en lang række virksomheder og institutioner allerede har etableret det på de her områder, og det synes vi er ganske udmærket at gøre. Jeg synes bare ikke, at vi ved den lejlighed her skal forpligte en lang række institutioner på den måde, som i det forslag, SF her har fremsat.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Konklusionen på det, hr. Bjarne Laustsen sagde, er jo, at den eneste grund til, at Socialdemokratiet ikke stemmer for den her vedtagelse, er, at den er fremsat af SF. Socialdemokratiet vil ikke stemme for ting, som oppositionspartier foreslår her i Folketinget. Det synes jeg er lidt sølle.

Jeg har ikke hørt en eneste begrundelse for, at Socialdemokratiet ikke kan stemme for det her. Det hele er i forlængelse af den integrationspolitik, som indenrigsministeren dels har fortalt om står i de tidligere rapport og dels også talte om her fra talerstolen.

Konklusionen er: Socialdemokratiet burde stemme for den her vedtagelse, og jeg synes, det er træls, at Socialdemokratiet ikke gør det.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Nu ved jeg ikke, om det forvirrende hr. Bjarne Laustsen, at fru Anne Baastrup og jeg spørger på lidt forskellige måder. Fru Anne Baastrup spurgte til vores konkrete vedtagelse; jeg spurgte faktisk til den konkrete politik.

Jeg spurgte, om socialdemokratiet faktisk vil være med til at fremme – det behøver så ikke være i dag, det kunne være i morgen – et forslag om, at de offentlige institutioner skal have en etnisk ligestillingspolitik på samme måde, som vi har en kønsligestillingspolitik.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Bjarne Laustsen, og så går vi videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg kan forstå på fru Anne Baastrup, at det, der er vigtigt for SF, er spørgsmålet om, hvad man er i stand til at få vedtaget i et eller andet forslag.

Det, der er vigtigt for Socialdemokratiet, er, at der bliver vedtaget en række initiativer, som går i den retning, vi har lagt op til, i den konkrete udformning af den daglige politik. Det har vi lagt frem, det har vi gjort. Dernæst har vi sagt, at når vi kommer lidt længere hen i fasen, så vil vi evaluere på baggrund af de ting, der er lavet.

Det er ikke, fordi det er SF, der har fremsat et forslag, at vi ikke vil stemme for det. Men jeg vil godt sige også til fru Anne Baastrup, at SF jo heller ikke har bakket Socialdemokratiet op i forbindelse med vores forslag til ny integrationslov. Da valgte SF jo at stå af.

Med hensyn til ligestilling har jeg ikke yderligere at tilføje til hr. Knud Erik Hansen end det, jeg allerede har sagt.

Anden næstformand (Henning Grove):
Fru Birthe Rønn Hornbech som ordfører.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Vi er i Venstre ikke tilfredse, som det går med integrationen.

For os er integration først og fremmest den enkelte udlændings ansvar, og det er udlændingeforældrenes ansvar, at deres børn lærer dansk inden skolestart og bliver integreret; men det er også kommunernes ansvar, at der stilles krav, og at de, der ikke viser vilje til integration, mødes med sanktioner.

Derfor er det egentlig også en falliterklæring, at det for nylig har været nødvendigt at fremsætte et lovforslag her i Folketinget om, at kommunerne får pligt til at nedsætte introduktionsydelsen eller helt lade den bortfalde ved uberettiget udeblivelse fra deltagelse i eller afvisning af at deltage i introduktionsprogrammet. Det burde kommunerne selv kunne have fundet ud af, uden at vi skal pålægge dem det som pligt.

Men vi er godt tilfredse med, at ministeren har fremsat det forslag, som altså også medfører, at udlændinge, der alene har ledighed som problem, nu som hovedregel får pligt til selv at medvirke til at skaffe sig arbejde. Det støtter integrationsbestrebelsene.

Vi ved godt, at den bestående retstilstand har givet problemer, og vi mener altså, at det nu understøtter integrationen, at der bliver stillet krav og der er sanktioner og loven bliver klarere, så det er til at forudse, hvornår man bliver trukket i ydelsen, ligesom det bliver lettere for sagsbehandleren at vide, hvordan retsstillingen er.

Vi håber, at disse stramninger vil virke præventivt og nedbringe fraværet til gavn for integrationen. Det må stadig være målet, at enhver udlænding integreres hurtigst muligt, og at manglende vilje til at lade sig integrere medfører afslag på permanent opholdstilladelse.

Vi mener også, at kravene til overhovedet at få permanent opholdstilladelse skal skærpes. Vi mener, at udbetaling af offentlige ydelser skal ske efter et optjeningsprincip, og at fulde ydelser kun skal kunne udbetales til dem, der kan dansk og har fået permanent opholdstilladelse, fordi de var villige og evnede integrationen.

Dansk kundskaber er for os det vigtigste adgangskort til arbejdsmarkedet. Men vi finder i

Venstre, at modersmålsundervisning i anden og tredje generation for skatteborgernes penge er fuldkommen vanvittigt og hæmmende for integrationen. Børn, der er født i Danmark, skal lære dansk, og de skal ikke lære alle mulige andre sprog før dansk.

Til gengæld mener vi også, at de mange veluddannede udlændinge, der kommer til Danmark som flygtninge eller familiesammenførte, i langt højere grad og efter en konkret vurdering skal have mulighed for at blive godskrevet for det, de kan, når de kommer hertil.

Vi ønsker i Venstre ikke et multikulturelt Danmark. Vi finder, at dansk kristendom, historie og kultur og demokratiopfattelse og vore frihedsideer stadig skal være det fundament, som Danmark hviler på. Vi skal blive meget bedre til dialogen med andre kulturer og religioner og i den dialog turde sige, hvem vi selv er, og efter hvilke værdier vi har indrettet samfundet.

Tilstedeværelsen af mennesker med anden etnisk baggrund og anden religiøs tro skal ikke få os til at opgøre vort eget.

John Vinther (KF):

Der findes en gruppe kommuner, der i dag står med nogle næsten uløselige problemer, og de problemer er selvforstærkende. Og det er de, fordi de udlændinge, der familiesammenføres med herboende udlændinge, naturligt nok vælger at bosætte sig samme sted. Det er der ikke noget ulogisk eller unaturligt i.

Problemet er, at smertegrænsen er nået i disse kommuner. De kan ikke absorbere flere flygtninge og udlændinge, og det betyder altså, at man ved nytillkomne bliver nødt til at placere dem i andre kommuner. Vi kan fra konservativ side godt frygte, at det i virkelighedens verden blot fører til, at problemerne breder sig til flere kommuner end dem, der i dag har problemet. Derfor er det i allerhøjeste grad påkrævet, at integrationsprocessen styrkes mest muligt.

Integration handler om mange ting. Den handler om rettigheder og pligter, og der skal selvfølgelig være en harmoni og en balance mellem rettigheder og pligter.

Et primært element er sproget. Det er en forudsætning for, at man kan klare sig i uddannelsessystemet og senere hen i arbejdslivet, at man behersker det danske sprog. Og derfor vil vi gøre meget for at få styrket indvandrerbørns danskkundskaber.

Vi har stadig den politik, at modersmålsundervisning i offentligt regi skal afskaffes, ikke

fordi vi vil spare pengene, men fordi vi vil bruge pengene på at styrke danskundervisningen i stedet. Det kan godt være, at forældrene mener, at børnene skal lære modersmålet, og sådan tror jeg i øvrigt selv jeg ville have det, hvis jeg bosatte mig i et andet land, men så må det være en opgave, man som forælder selv påtager sig. Vi ville jo heller ikke forvente, hvis vi bosatte os i et andet land, at det pågældende land så ville påtage sig opgaven at lære vores børn dansk.

I nogle af de kommuner, hvor man har de allerstørste problemer, oplever man altså stadig, at indvandrerbørn møder op til første skoledag i første klasse med – lad mig sige det pænt – meget ringe danskkundskaber. Og det synes jeg er synd for de børn, for det kommer til at forfølge dem i mange år fremover. Vi ønsker at styrke kommunernes mulighed for at anvende elementer af tvang ved at pålægge forældrene enten at sende børnene i børnehave eller på anden måde sørge for, at de får en tilgang til det danske sprog.

Det handler også om at sikre en varieret beboersammensætning i boligområderne. Vi skal bekæmpe ghettodannelser, hvor store grupper af indvandrere frivilligt eller ufrivilligt isolerer sig i etniske minoritetssamfund, hvor de næsten lever som i deres hjemland uden at blive integreret i det danske samfund.

Derfor skal vi også sikre kommunerne nogle redskaber til at sprede indvandrere på den mest hensigtsmæssige måde. Kommunerne skal med loven i hånd have mulighed for at nægte en familie en bolig, hvis der i forvejen er en uforholdsmæssig og uhensigtsmæssig stor andel af udlændinge.

Med hensyn til den del af forespørgslen, der vedrører et mindske diskriminationen, kan man se af vedtagelsesforslaget, at det sådan set handler om et gammelkendt forslag, nemlig forslaget om et klagenævn for etnisk diskrimination. Det Konservative Folkeparti vil ikke acceptere diskrimination, men vi kan ikke tilslutte os, at der etableres et nævn. Der er allerede en lang række love og paragraffer mod diskrimination: Vi har racismebestemmelsen i straffeloven, vi har en særlig lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race, hudfarve, nationalitet, seksuel orientering osv., og vi har retsplejelovens bestemmelser, der medfører, at der skal efterforskes, når der finder sådan diskrimination sted. Der er med andre ord en lang række love, der allerede i dag sætter grænserne for, hvad man må,

og hvad man ikke må, og de love skal man naturligvis anvende.

Vi finder fra konservativ side, at der ikke er behov for flere regler og flere nævn, men derimod brug for en holdningsbearbejdelse, og med de ord har jeg allerede tilkendegivet, at Det Konservative Folkeparti ikke kan stemme for den foreslåede vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Helge Bo Jensen (EL):

Vi kan høre, at hr. John Vinther går ind for at sprede indvandrere, og at kommuner skal kunne sige nej til indvandrere i bestemte boligområder. Men samtidig kan vi høre, at De Konservative ikke går ind for diskrimination.

Hvad skal der ske med de mennesker, som bliver afvist i nogle boligområder? Får de tilbudt nogle andre boliger? Tror hr. John Vinther, at der kan åbnes muligheder for nogle boligtilbud i nogle af de rige kommuner nord for København f.eks.? Er der overhovedet nogen andre tilbud? Hvis der ikke er det, så er det vel diskrimination?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil også godt have hr. John Vinther til at udbytte sin vision om boliger og etniske minoriteter lidt mere.

For det første skal indvandrere kunne afvises, hvis der i forvejen bor en vis procentdel af mennesker af anden etnisk oprindelse i en bydel; men samtidig er det ikke mit indtryk, at hr. John Vinther vil pålægge kommuner som Søllerød og Gentofte at bygge almene boliger, så folk tilhørende etniske minoriteter kan få en bolig dér.

Hr. John Vinther har tilsyneladende ikke noget svar på spørgsmålet: Hvor skal de mennesker bo andre steder end på gaden? Hr. John Vinther vil ikke komme med andre redskaber til kommunerne, end at de skal have mulighed for at afvise. Men hvor skal disse mennesker bo? Jeg synes, det kunne være interessant, hvis Det Konservative Folkeparti ville udbrede visionen om dette.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Der er ofte en forestilling om, at det er vigtigt med tvang, og sanktioner, som om mennesker af en anden etnisk baggrund ikke gerne vil sig selv det godt, og nu vil man altså til at tvinge etniske

minoriteter til at sende deres børn i børnehave, selv om vi godt ved, at i f.eks. mange forstadskommuner sender 80-90 pct. af de etniske forældre deres børn i børnehave, fordi de godt ved, at det betyder meget for børnene. Jeg vil godt høre: Er det nødvendigt at bruge tvang, hvis 80-90 pct. af de etniske forældre rent faktisk sender deres børn i børnehave?

Så med hensyn til et klagensævn: Vi har nogle forskellige regler, som gør, at man kan klage over etnisk diskrimination, men de bliver faktisk ikke brugt. Jeg vil godt spørge Det Konservative Folkeparti: Hvis det viser sig, at de regler ikke bliver brugt – jeg kan godt vise tal for det – er der så ikke brug for, at vi kigger nærmere på, hvordan vi kan få mulighed for at gøre noget aktivt ved diskrimination på en anden måde end med de regler, man har nu?

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Mine bemærkninger om, at kommunen skal sikres adgang til at sprede indvandrere i boligområder på den mest hensigtsmæssige måde, forudsætter naturligvis, at kommunen er i stand til at anvise en anden passende bolig.

Jeg synes, det er at gå lidt langt at beskyldte Det Konservative Folkeparti for, at vores løsningsmodel er, at de pågældende skal bo på gaden. Det mener jeg dog ikke vi nogen sinde har været talsmænd for. Men det kræver naturligvis, at kommunen kan anvise en passende bolig, og det, der er problemet i dag, er jo, at kommunerne ikke rent lovmæssigt har særlig megen adgang til at gøre noget som helst og ikke kan gribe ind over for problemerne. Det mener vi er problematisk.

Det er da rigtigt, at hvis man ser på nogle af de store københavnske forstadskommuner, kommer op mod 80-90 pct. af indvandrerbørnene rent faktisk i børnehave, og det synes jeg da er positivt. Men det hjælper bare ikke noget, hvis det er de sidste 10-20 pct., der giver problemer, og så var det måske hensigtsmæssigt, om man gav kommunen nogle redskaber, så den kunne gribe ind over for dem, der rent faktisk har problemer.

Jeg tror, det er sådan i virkelighedens verden, at de, der gør alt det rigtige, vil gøre det, uanset hvad. Det er da positivt, at der er 80-90 pct., der sætter deres børn i børnehave, men det hjælper jo ikke, hvis det er de sidste 10-20 pct., der udgør problemet.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Hr. Vinther kan ikke stemme for, at der etableres et organ, der kan tage sig af klager og sager vedrørende etnisk diskrimination, og i den forbindelse henviste hr. Vinther til, at vi har racismeparagraffen. Men her må hr. Vinther jo tænke på, at for at benytte den skal man for det første gå til domstolene, og det er altså ikke alle, der har kræfter og overskud af både penge og andet til at kunne klare det, og for det andet kan diskrimination jo godt finde sted, uden at der ligger racisme bag.

Jeg kan egentlig heller ikke forstå det, når det er sådan, at vi har et nævn her i landet, der hedder Pressenævnet, som man kan henvende sig til, hvis man føler sig hængt ud i pressen. Men hvis man bliver mishandlet gennem diskrimination i sit private eller erhvervsmæssige liv, har man ikke et sådant organ, så der kan vel ikke være noget, som skulle forhindre De Konservative i at godkende denne tekst.

(Kort bemærkning).

Lone Yalcinkaya (CD):

Jeg vil blot høre hr. Vinthers syn på individets ret til frie valg.

(Kort bemærkning).

Helge Bo Jensen (EL):

Det var søreme dejligt at høre, at hr. John Vinther er parat til at anvise en anden passende bolig til indvandrere, der bliver sorteret fra nogle andre steder, men jeg må lige bedrøve med, at det faktisk allerede er sådan i mange af landets boligområder, at kommunalbestyrelserne har besluttet at se bort fra ventelisten og sortere folk væk. I hvert fald i Albertslund Kommune er det sket i ganske mange tilfælde, også med konservativ opbakning, men jeg glæder mig over, at De Konservative herinde kan være med til fremsætte et forslag til ændring af loven, så vi kan få stoppet den diskriminerende praksis.

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Til hr. Arne Melchior og i virkeligheden også til hr. Knud Erik Hansen, for hans spørgsmål nåede jeg ikke at besvare før: Jeg synes måske, det ville være mere hensigtsmæssigt i stedet for at begynde på noget nyt og etablere nye regler og nye nævn – i øvrigt ved vi jo heller ikke, hvilke sanktionsmuligheder det er tanken, at et sådant nævn skal have, for det er vi ikke blevet præsen-

teret for – hvis vi så på de regler, der findes, og fik bragt tingene i orden, så man rent faktisk kan anvende dem.

Jeg stiller mig lidt tvivlende over for hr. Knud Erik Hansens bemærkning om, at ingen af reglerne bliver benyttet. Det tror jeg nu nok de gør, men det er da muligt, de ikke benyttes nok, og lad os dog så kigge på, hvordan vi vil gøre det.

Til fru Lone Yalcinkaya med hensyn til individets frie ret: Nu bliver det vist meget filosofisk. Grundlæggende går Det Konservative Folkeparti ind for individets frie ret, men en gang imellem er vi altså også nødt til at forholde os til, at der er nogle u hensigtsmæssigheder i samfundet, der gør, at vi ikke bare kan lade alle etablere sig lige nøjagtig, hvor de vil. Vi vil ikke ofre det princip på alteret og tillade ghettodannelser, hvor man ser social forslumring, og hvor man ser kriminalitet blomstre. Det mener jeg ikke man kan, og det tror jeg er at gå lidt for filosofisk til værks.

(Kort bemærkning).

Lone Yalcinkaya (CD):

Mener hr. Vinther dermed, at ved at tage folks frie valg af boligområder fra dem fjerner man både kriminalitet og de sociale problemer, der findes?

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Jeg vil godt lige bede hr. John Vinther præcisere lidt mere, hvad Det Konservative Folkepartis boligpolitik er, når det drejer sig om etniske mindretal.

Hr. John Vinther vil give kommunerne lov til at undlade at give dem en bestemt lejlighed i et bestemt boligbyggeri under forudsætning af, at der kan anvises en anden bolig. Men hvad nu i den situation, hvor kommunen ikke kan? Skal jeg forstå det sådan, at hr. John Vinther giver meddelelse til sine partifæller rundtomkring i kommunerne, at det, man gør, faktisk er i strid med Det Konservative Folkepartis politik? Eller hvad har hr. John Vinther i øvrigt af forslag med hensyn til boligplacering, når man ønsker at modarbejde etniske bydele?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg kan kort supplere: De regler, vi har, betyder rent faktisk, at mange med etnisk baggrund bliver samlet i ganske få bebyggelser, selv om der er brug for, at der bliver åbnet andre steder.

Vi har jo tidligere diskuteret spørgsmålet om klagenævn, og jeg vil godt udrede en misforståelse. Det skal ikke være dets opgave pludselig at lave nye lovgæver. Opgaven for en sådan instans er i høj grad at sikre, at de regler, vi har, kan blive brugt i praksis og lette adgangen til at sikre, at når der er sager med diskrimination, bliver de også behandlet af samfund.

Hvis De Konservative vil have fair betingelser i det danske samfund, er der en god lejlighed til at vise det ved at støtte et sådant organ. Det kan nemlig betyde, at der også bliver større mulighed for, at der bliver slået ned på den forskelsbehandling og den diskrimination, vi åbenbart alle sammen godt vil af med.

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Til hr. Knud Erik Hansen: Ja, men jeg mener stadig ikke, der er behov for at etablere et nyt nævn. Jeg synes måske omvendt, det kunne være glædeligt, hvis hr. Knud Erik Hansen kunne belyse lidt over for Folketinget, hvad det er, man forestiller sig, dette nævn skal kunne gøre, og hvilke sanktionsformer det skal kunne tage i anvendelse. Det er lidt abstrakt at stå og diskutere et klagenævn for etnisk diskrimination, når vi ikke aner, hvad det nærmere går ud på.

Til fru Anne Baastrup: Jeg ved godt, at man meget gerne vil have mig til at sige, at nu skal Søllerød og Gentofte Kommuner bygge almennyttigt, og så skal vi bare flytte en masse derind. Men det har jeg ikke tænkt mig at sige. Jeg mener stadig, det er en kommunal opgave, og det er en del af det kommunale selvstyre, at kommunerne selv tilrettelægger deres politik på det område.

Et meget bredt flertal i Folketinget, som indbefattede regeringspartierne og Det Konservative Folkeparti, vedtog for ganske få år tilbage i tiden at decentralisere beslutningsprocessen vedrørende opførelse af almennyttigt byggeri. Man lagde det ud til kommunerne, fordi man var sikker på, at kommunerne udmærket godt selv var i stand til at styre, hvor meget de skulle opføre for at kunne imødekomme det behov, de havde, og den tiltro har Det Konservative Folkeparti stadig.

Til fru Lone Yalcinkaya: Jeg er nødt til at vende spørgsmålet om: Er det CD's politik, at man skal bruge individets frie ret til at etablere sig til at acceptere ghettodannelser og acceptere skoler, hvor der er klasser med udelukkende fremmedsprogede elever? Det er vel ikke det, der er

CD's politik? Skal vi ikke se at komme væk fra den fnidderfnadderdiskussion om individets frie ret?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg skal gøre det ganske kort. Jeg tror ikke, hr. John Vinther var i Folketinget på det tidspunkt, men vi fremsatte i sidste samling et forslag om netop klagenævn, hvor vi klart beskrev funktion, opgaver og roller, og jeg skal da gerne finde et eksemplar frem af og sende det til hr. John Vinther. Her står tingene meget klart beskrevet.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Dorte Bennedsen, og så må det være tiden, hvor vi vender tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. John Vinther sagde ganske rigtigt, at vi havde lavet det sådan, at det er kommunerne, der tager stilling til, om de vil bygge alment boligbyggeri, og det skal der heller ikke pilles ved. Men jeg vil gerne spørge hr. John Vinther, om han mener, det er en tilstrækkelig og ordentlig undskyldning, når nogle af de nævnte kommuner slår ud med hænderne og siger: Vi kan desværre ikke påtage os den opgave, som samfundet i øvrigt har pålagt os, altså at tage imod flygtninge, for vi har ikke boligerne til dem.

Er hr. John Vinther ikke enig i, at når det i øvrigt er ordentligt besluttet, skal kommunerne løse de opgaver, de har fået pålagt? Det er bl.a. pålagt kommunerne at modtage flygtninge efter en fordelingsnøgle, så jeg synes ikke, hr. John Vinther kan ride på begge heste. Han må finde sin vej.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. John Vinther og derefter fru Anne Baastrup som ordfører.

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Nu er det jo sådan næsten ved at udvikle sig til en boligpolitisk debat, det tror jeg vi skal afholde os fra, men blot komme med den ene kommentar om almene boliger.

Ja, jeg fastholder, at det er en del af det kommunale selvstyre at finde ud af, om man vil etablere flere almene boliger eller ej, og ja, det er rigtigt, at der er en række kommuner, der siger, at de ikke har boligerne. Det har de heller ikke,

og de har i øvrigt heller ikke byggegrundene til at opføre de mange almene boliger, som en del af Folketinget meget gerne ser, at de opfører.

Hr. Knud Erik Hansen behøver ikke finde sit gamle forslag frem, jeg har det her, og i bemærkningerne til det, der står omkring det, nævnet skal, står:

»Klagenævnet skal have mulighed for at tage generelle problemer med diskrimination op og komme med anbefalinger og henstillinger til relevante parter.«

Jeg synes ærlig talt ikke, der er ret meget kød på sådan et forslag. Jeg kan ikke se, at et sådant klagenævn skulle kunne gøre en dyt i forhold til de regler, vi allerede har i dag. Jeg tror altså, det ville være mere hensigtsmæssigt, om man fik de regler, vi har i dag, til at fungere, hvis det er tilfældet, at de ikke gør det.

Anne Bastrup (SF):

For 5 år siden diskuterede jeg retspolitik med sådan ca. 200 politibetjente og en enkelt konservativ, og i den forbindelse foreslog jeg, at politiet skulle starte en hvervekskampagne med henblik på at få ansat folk fra etniske minoriteter.

Der lød et ramaskrig. Mange tog ordet og beklagede sig over, at politiet nu skulle til at ansætte folk, der ikke talte dansk, som ikke kendte den danske mentalitet, som ikke levede op til kravene om at blive ansat som politibetjent, osv. Kort sagt, de var ret sure.

I dag har politiet tilrettelagt en bredt anlagt hvervekskampagne, mange unge fra de etniske minoriteter dukker op, og intet ondt ord hører jeg fra almindelige politifolk.

På 5 år har vi nået det. Det er godt. Men det viser samtidig, at integration er svær og tager utrolig lang tid, og desværre, at den arbejdsgiver, der har sværest ved at leve op til kravet om at ansætte folk fra etniske minoriteter, er den offentlige arbejdsgiver. Det er sølle, det er en skamplet.

IOECD-rapporten fra sidste år viste det sig, at Danmark er det land i Vesten, der er dårligst til at integrere. Den førsteplads er pinlig, og den er dyr. Det koster i overførselsindkomster, manglende indtjening til landet og skaber et samfund, hvor modstanden mod mennesker fra etniske minoriteter er mærkbar netop med henvisning til deres manglende placering på arbejdsmarkedet.

SFI har nu lavet en større undersøgelse af integration af nydanskere fra Pakistan, Tyrkiet og det tidligere Jugoslavien. Denne rapport viser,

at der er sket ændringer siden sidste undersøgelse fra for ca. 10 år siden. Der er langt bedre tilknytning til arbejdsmarkedet, større oplevelse af muligheder for at kunne skabe egen tilværelse, osv. Men den viser samtidig, at der er store problemer.

Nydanskere oplever sig som danskere med anden oprindelse, men de betragtes ikke af os som danskere. Er de tilbage i deres hjemland, oplever de sig i meget høj grad som danskere. Kort sagt, de er på en mellemstation, som er svær at håndtere, men hvor jeg omvendt læser SFI-rapporten som et tegn på, at der er gode muligheder for, at vi kan nå målet, det mål, at alle, der vokser op i Danmark, også kan opleve sig som medborgere med lige muligheder og lige pligter.

Men det kræver en effektiv indsats, en indsats, hvor vi får fjernet den lille diskrimination, en indsats, hvor alle unge får adgang til diskoteker uanset hårfarve, hvor man uanset navn kan få adgang til at få lejlighed hos en privat udlejer, hvor man kan få adgang til at låne penge i banken uden at skulle stille med ekstraordinært store garantier.

Men det kræver især en indsats mod den betydningsfulde, den store diskrimination, som vi jo kender: Adgangen til arbejdsmarkedet. Adgangen til arbejdsmarkedet er forudsætningen for integration. Adgangen til arbejdsmarkedet er forudsætningen for, at man får et godt forhold til det danske sprog, at man får et godt forhold til det danske samfund. For vi må alle sammen holde os for øje, at endemålet må og skal være integration, gensidig integration.

Men det betyder jo ikke, at vi blot skal lade stå til over for nydanskernes værdier. Vi skal hver ud fra vores politiske ståsted diskutere egne værdier. Personligt argumenterer jeg for mine grundlæggende værdier om demokrati, retssikkerhed, solidaritet, økologi og ligestilling.

Andre her i Folketinget vil lægge vægt på andre værdier. Det vigtigste er blot, at vi i arbejdet for at sikre, at etniske minoriteter bliver integreret, kæmper for at få vores værdier sat igennem via samtalen, via dialogen, via samværet og ikke via direktiver og tvang.

Pia Kjærsgaard (DF):

Integration er selvfølgelig vigtig for udlændinge, der har blivende ophold i Danmark. Det er vigtigt for begge parter, men det kræver naturligvis, at en udlænding med anden etnisk baggrund, der kommer til Danmark, gør sig stor

umage med at blive dansker. Ord som nydanskere – jeg har hørt det her i dag, der var endda en, der også brugte udtrykket gammeldanskere – tror jeg faktisk ikke fremmer forståelsen.

Integration er også et spørgsmål om antal af fremmede til Danmark. Det er immervæk en nemmere proces, hvis integrationen foregår i en naturliger gangart, sådan som det igennem alle år har været tilfældet i et land som Danmark.

Det at lære dansk er naturligvis første prioritet, og jeg mener, der bør tages hårdere fat fra kommunernes side, hvis ikke det viser sig at være tilfældet, og naturligvis skal man ikke blive ved med at sørge for økonomisk at give forsørgelse til fremmede, der modarbejder det danske samfund.

Dansk Folkeparti er imod positiv særbehandling i forhold til eksempelvis at give økonomiske tilskud til arbejdsgivere, der vil ansætte udlændinge, fortrinsret til boliger, f.eks. at kommunerne ifølge integrationsloven skal opkøbe ejendomme. Al snak, og den dukker op med jævne mellemrum, om fripladser i daginstitutioner bør forstumme, og modersmålsundervisning i den danske folkeskole skal stoppe. Jeg tror ikke, det er med til at medvirke til integrationen.

Samtidig mener jeg selvfølgelig, at enhver, der har kvalifikationer i orden, der er kvalificeret til et arbejde, bør komme i betragtning uanset navn eller hudfarve. Sådan mener jeg det har været i Danmark, før vi startede det her evindelige slagsmål, som vi har haft siden 1983, hvor udlændingeloven åbnede for, at et meget stort antal udlændinge kunne komme til Danmark.

Dansk Folkeparti har ikke spor imod, at der sker en integration. Tværtimod er det en naturlig ting, at udlændinge, der bosætter sig i et andet samfund end det, de har været vant til, af den ene eller anden årsag og skal blive der, integreres i det land, som de stadig væk skal blive i. Men det er en forkvaklet debat, når man snakker om positiv særbehandling på mange områder, og det synes jeg også er en del af denne debat.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Jeg lytter mig til, at Dansk Folkeparti har fået en ny politik. Det er ikke mange år siden, Dansk Folkeparti holdt fast i, at folk af anden etnisk herkomst skulle placeres i lejre, og de måtte ikke integreres. Jeg husker det også, som om det var

nogle af de ord, der fulgte med i debatten omkring integrationsloven. Der vil jeg så godt høre, om fru Pia Kjærsgaard er enig i, at Dansk Folkeparti har ændret politik.

Jeg kan også huske, at jeg engang har været i fjernsynet med fru Pia Kjærsgaard, hvor fru Pia Kjærsgaard klart sagde, at hvis der var én eneste dansk ingeniøruddannet person, som ikke kunne få arbejde, måtte ingen af fremmed herkomst få det arbejde.

Jeg vil godt høre, om fru Pia Kjærsgaard mener, at folk er berettiget til at få et arbejde, selv om der er danske med samme uddannelse, der ikke kan få det arbejde.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Vi har hørt mange gange fra Dansk Folkeparti, at der er grænser for, hvor mange med anden etnisk baggrund der kan komme ind i Danmark. Det kan man måske godt diskutere teoretisk.

Jeg vil sige, at et land som Californien, som er i rivende vækst, er det halvdelen af befolkningen på godt 30 millioner, der ikke er født i Californien, men kommer udefra. Og de har da stadig væk et samfund, der fungerer.

Så er der et spørgsmål til Dansk Folkeparti om positiv særbehandling. Jeg synes, det er en fejlindstilling, for det, vi snakker om, er ligestilling. Vi snakker om et samfund, der faktisk søger for, at hvis der er nogle mennesker, der har sværere ved at komme frem, så skal vi gøre nogle andre ting i samfundet, for at de kan blive ligestillet. Det er det, vi snakker om. Det er ikke positiv særbehandling, det er ligestilling.

(Kort bemærkning).

Lone Yalcinkaya (CD):

Jeg er da utrolig glad for at høre det, fru Pia Kjærsgaard har udtalt her fra talerstolen om, at de etniske minoriteter naturligvis også skulle have samme adgang til arbejdsmarkedet, når de havde samme kvalifikationer og sproget var i orden.

Så vil jeg stille et simpelt spørgsmål ud fra en fjernsynsudsendelse, jeg har set for nogen tid siden. Jeg vil gerne høre fru Pia Kjærsgaards holdning til, om det, at man nu har de rigtige beklædningsgenstande på såsom tørklæde eller ej, om det også er o.k., at man har tørklæde på, hvis man har kvalifikationer og sproget i orden, for at få adgang til arbejdsmarkedet?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Altså jeg er jo nok den nærmeste til at svare på, om Dansk Folkeparti har ændret politik, og det har Dansk Folkeparti ikke.

Det, jeg omtalte, var, at det altid har været helt normalt i det danske samfund, at udlændinge, der kom til Danmark og ville blive her, lod sig integrere. Det har jo aldrig nogen sinde voldt problemer før i tiden, det gør det nu, det har det gjort igennem de senere år. Alene forespørgselsdebatten i dag er jo et bevis herpå.

Så mindes jeg ikke, jeg har været i fjernsynet med fru Anne Bastrup, det er muligt, jeg har været i fjernsynet med så mange, så det kan godt være, fru Anne Bastrup er smuttet i min erindring, men jeg vil da godt sige min mening om det, fru Anne Bastrup sagde.

Det må til enhver tid være arbejdsgiverens ret at bestemme, hvem man ønsker at ansætte. Og der er det, den positive særbehandling kommer ind i billedet, og hvor jeg synes, det er meget forkert. Det er ikke ligestilling, det, hr. Knud Erik Hansen taler om, det er positiv særbehandling, og det tror jeg ikke er med til at fremme integrationen. Det tror jeg rent faktisk ikke det er. Tværtimod tror jeg, at det giver konflikter i stedet for.

Så sagde hr. Knud Erik Hansen også et eller andet om Californien. Jeg må minde om, at USA, som Californien jo er en del af, er et helt anderledes land end det danske. Californien, USA, er et indvandrerland, det er det danske trods alt ikke endnu, og jeg vil gerne modarbejde, at det nogen sinde kommer så vidt.

Så spurgte fru Lone Yalcinkaya vedrørende tørklæderet, som man jo siger. Jeg vil også sige, man måske burde sige til de unge piger, at retten til at lade være med at bære tørklæde også kunne komme på tale. Hvis en arbejdsgiver synes, det er uhensigtsmæssigt, sådan som det har været fremme i den offentlige debat, at man ansætter folk, der har tørklæde, så synes jeg klart, det er arbejdsgiverens ret at lade være.

Og jeg synes faktisk ikke – og jeg vil godt henvise til den udsendelse – at den unge pige, som talte glimrende dansk, ligefrem var udtrykket for en normal dansker, som hun ville give det indtryk af. Og det var jo også den provokation, hun havde i forhold til den udsendelse; det var jo det, der var meningen med det.

(Kort bemærkning).

Lone Yalcinkaya (CD):

Det er da også CD's opfattelse, at det er arbejdsgiverens ret at lede og fordele arbejdet, og det var ikke det, jeg spurgte om. Jeg spurgte konkret om fru Pia Kjærsgaards holdning til, om man som etnisk minoritet med tørklæde om hovedet i stedet for om halsen skulle have lige ret til arbejdsmarkedet.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg synes, fru Lone Yalcinkaya forsimples debatten, for det er jo ikke det samme at have et tørklæde om halsen som at have et tørklæde om hovedet. Altså det er simpelt hen for lavt at fremføre det på den måde.

Men jeg kan bare henholde mig til, hvad jeg siger, at hvis en arbejdsgiver synes, det er hensigtsmæssigt, så er det arbejdsgiverens afgørelse og ikke en afgørelse, der for mig at se ligger i Folketinget eller i retten for den sags skyld. Jeg synes til enhver tid, det skal være arbejdsgiveren, der beslutter den slags.

Anden næstformand (Henning Grove):

Så går vi videre i ordførerrækken. Fru Lone Yalcinkaya.

Lone Yalcinkaya (CD):

Det er altid glædeligt at høre, når der udvises velvilje til at styrke integrationen af indvandrere og flygtninge, og ingen kan vel beskyldes for ikke at have et positivt og humant menneskesyn, også når det gælder nydanskere. Netop derfor mener vi også, at vi har en særlig forpligtelse til at finde konstruktive forslag og løsninger på de problemer, der desværre ikke kan undgås, når mennesker fra forskellige lande og kulturer mødes.

Vi skal jo huske på en ting, når vi taler om etnisk mindretal, nemlig at dette mindretal ikke er let definerbart. De såkaldte etniske mindretal er som helhed uhomogene, og derfor er det vigtigt, at integrationen sker med respekt for de enkelte mennesker.

Integrationen kræver også gensidig respekt. Det var Fridtjof Nansen, der sagde, at ikke i integrationen, men i differentieringen ligger kimen til samfundets velstand. Dette citat synes jeg er vigtigt at erindre sig i denne sammenhæng, da indsatsen for at fremme integrationen af etniske mindretal og mindske den diskrimination, som etniske mindretal udsættes for, netop ikke må

blive et spørgsmål om at glemme mennesket bag det.

Regeringen har i dag omtalt initiativer, som regeringen mener skal til for at bedre integrationen. Man kan altid drøfte mål og midler, men jeg har bl.a. hæftet mig ved, at regeringen vil tilføje Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelseskvalifikationer yderligere kompetence i år 2001. Det er fristende at sige: Bedre sent end aldrig. Det er ingen nyhed, at CD gerne havde set, at det var sket på et tidligere tidspunkt. CD mener nemlig, at der er brug for et mere offensivt og udadrettet center, så der ydes en aktiv indsats for at få udenlandske uddannelser anerkendt og personer ind på det danske arbejdsmarked.

Apropos offensivt og opsøgende arbejde bliver det interessant at følge de etniske konsulenter, der nu i 5 AF-regioner skal forsøge at få nedbrudt de barrierer, der er til hinder for, at nydanskere kommer ind på det danske arbejdsmarked. Det er et anderledes tiltag, som CD har været med til at støtte, men det er vigtigt at holde sig for øje, at det kun kan blive en succes, hvis virksomhederne er åbne og indstillet på at tage deres del af ansvaret for at få flere nydanskere i arbejde.

Den enkelte virksomheds personalepolitik, når nye medarbejdere skal ansættes, skulle gerne være et spejlbillede af den danske befolkning eller – sagt på en anden måde – af mangfoldigheden i samfundet.

Imødekommenhed er også et kodeord, når man taler om integration. Således synes jeg, det var nedslående at læse en artikel i Politiken den 17. november i år med overskriften »Ønskes: Danske venner«. Det fremgik bl.a. af artiklen, at flygtninge og familiesammenførte savner kontakt med danskere, at det er svært at knytte venskaber med danskere.

Det er værd at tage til efterretning. Folketinget kan jo lovgive om nok så meget med de bedste intentioner, men nok så vigtigt er det at udvise åbenhed og imødekommenhed over for nydanskere. Det kan man ikke lovgive om.

Tiden tillader desværre ikke, at jeg kommenterer alle initiativer på de forskellige områder, men jeg vil gerne kreditere regeringen for initiativet til at få nedsat det udvalg, som skal forbedre etablering af et særligt organ mod diskrimination, uagtet det sker som led i udmøntningen af et EF-direktiv om ligebehandling. Det er vigtigt for integrationspolitikken, at ingen udsættes for usaglig forskelsbehandling.

Henrik Svane (RV):

Integration af nydanskere er et af de områder, som har optaget Det Radikale Venstre utrolig meget i de senere år, og regeringen har allerede gjort en stor indsats med integrationsloven for at forbedre integrationen.

Integrationsloven er et kæmpeskridt fremad i forhold til tidligere. Aktiveringen er søgt målrettet direkte mod erhvervslivet. Sprogundervisningen er forbedret væsentligt, og der er obligatoriske kurser i dansk kultur og samfundsforhold. Desuden er integrationsansvaret placeret hos kommunerne, og der er indført en bopælspligt for at sikre ro og tid til integrationsindsatsen.

Det har været en stor omvæltning for mange kommuner at få overdraget ansvaret, men mange har taget opgaven til sig med stor interesse og entusiasme, og vi har derfor store forventninger til, at indsatsen vil blive endnu bedre og endnu mere effektiv, efterhånden som flere og flere kommuner gør sig nogle brugbare erfaringer. Meget kan dog også gøres bedre og skal gøres bedre.

Evalueringsrapporten, som der allerede er blevet refereret til tidligere i dag, viser nemlig, at der efter godt 2 år er alt for mange kommuner, der ikke rigtig er kommet ud af starthullerne og har fundet ud af, at det er helt afgørende, at de angriber denne opgave offensivt.

Rapporten afslører, at det kniber med at få udfærdiget individuelle handlingsplaner, boligplaceringen fungerer ikke tilfredsstillende, og aktiveringen er overhovedet ikke i alle tilfælde målrettet erhvervslivet. Desuden er der oprettet alt for få integrationsråd, hvilket indirekte knytter an til det andet punkt i denne forespørgsel, nemlig diskrimination af etniske minoriteter.

Civilsamfundet skal engageres og inddrages i et samspil med kommunerne. Det er helt nødvendigt, hvis integrationsudfordringen skal løses i de kommende år, og for Det Radikale Venstre er der ingen tvivl om, at samspillet mellem kommune og et frivilligt Danmark vil få stor betydning for afvikling af den diskrimination, som nogle etniske minoriteter udsættes for.

Udlændingede-batten er jo, som vi har været inde på, domineret af de dårlige historier. Det er de negative indtryk, som får lov til at sætte dagsordenen, nemlig at flygtninge belaster det danske velfærdssamfund, og at danskheden nærmest er ved at uddø, hvis vi skal tro nogle af de værste dommedagsprofeter. De synspunkter

har vi jo også allerede hørt til overflod i dag her fra talerstolen.

Den fortælling er simpelt hen ikke sand. Der er nogle meget konkrete problemer med utilpassede unge, med håbløse ghettodannelser, der er katastrofale for integrationen, og uddannelsesinstitutioner, hvor der ikke sker en integration, fordi der er meget få danske børn at være sammen med. Men overordnet er virkeligheden helt anderledes positiv. Langt de fleste nydanskere er i arbejde eller uddannelse, selv om ledighedsfrekvensen fortsat er for høj. De utilpassede unge nydanskere fylder avisforsiderne, men de er jo undtagelsen snarere end reglen.

Mere gemt og glemt er en hel generation af velintegrerede unge nydanskere, der er ved at tage uddannelser og er klar til at gøre en indsats på det danske arbejdsmarked, som kender danske traditioner og dansk kultur, og som er lige så demokratiske og danske som os herinde, hvad enten de er kristne, muslimer eller buddhister. Jeg er slet i tvivl om, at disse nydanskere nok skal ende på det danske arbejdsmarked, men hellere før end senere, og derfor skal vi understøtte processen med de politiske initiativer, vi kan tage.

Derudover kommer der flygtninge til Danmark. Nogle har mange ressourcer og skal så hurtigt som muligt ud på det danske arbejdsmarked. Andre har ikke de nødvendige forudsætninger, og der kræves en langt større indsats. Indenrigsministeren har nævnt en række initiativer, som regeringen allerede har taget, og det er vigtigt, at de nu implementeres. Det er Det Radikale Venstres opfattelse, at det ikke umiddelbart er nye lovforslag, der er brug for, men at det derimod er helt nødvendigt, at indenrigsministeren nu tager fat i de sløve kommuner og hjælper dem med at komme i gear til at gøre aktivt brug af de mange muligheder, der er til rådighed. Det handler især om at gøre en helt anderledes opsøgende indsats i forhold til arbejdsmarkedet, om at få integrationsrådene og dermed civilsamfundet bragt på banen.

Det er vi helt overbevist om vil ske i de kommende år, og det vil for alvor gøre en forskel og få flere til at tro på den positive fortælling om det danske samfunds fremtid.

Det har længe været et ønske fra dele af det politiske spektrum at oprette et klageorgan for etniske minoriteter, og lige så længe har Det Radikale Venstre været skeptisk, ikke ubetinget modstander, men skeptisk. Derfor er det da ganske nyttigt med mellemrum på ny at diskutere

fordele og ulemper ved en sådan model, for der skal ikke herske tvivl om, at vi ønsker at gøre alt, for at ingen medborger skal føle sig diskrimineret. Spørgsmålet er, hvordan dette ønske bedst fremmes. Hvor meget diskrimineres etniske minoriteter i dag? Noget, men nok ikke så meget, som debatten kan give indtryk af; der er nemlig en række faldgruber i denne debat, som det efter Det Radikale Venstres opfattelse er vigtigt at være opmærksom på.

Først og fremmest forveksles usikkerhed ofte med racisme. Meget få danskere er racister. Til gengæld er mange usikre på, hvad vore mange nye medborgere kommer til at betyde for Danmarks udvikling i de næste 15-20 år. At forveksle denne usikkerhed med racisme er en stor fejltagelse og gør sagen mere skade end gavn.

Når det gælder arbejdsmarkedet, er der mindre tale om bevidst diskrimination end om at vælge det kendte og dermed det, som arbejdsgiverne opfatter som det sikre. Direkte uvilje mod etniske minoriteter tror vi ikke er udbredt eller på nogen måde kendetegnende for holdningen blandt arbejdsgiverne. Vi ved, at diskrimination forekommer, men det er mere undtagelsen end reglen.

Derfor er opgaven i forhold til arbejdsmarkedet ikke først og fremmest at fokusere på at afsløre arbejdsgiverne i at diskriminere etniske minoriteter, men det væsentlige er at få fortalt de positive historier og gøre en indsats for at opsamle erfaringer blandt arbejdsgiverne. Det kan være, det er en god idé at udarbejde noget materiale, der beskriver disse her problemer, som kan danne baggrund for diskussioner i virksomhederne.

Det er vores bekymring, at et klageorgan vil sande til i klager. Nogle tilfælde af diskrimination vil have en karakter, hvor det er oplagt at indberette vedkommende for bevidst diskrimination, men i mange tilfælde vil der være problemer med at vurdere, om der er tale om diskrimination, blot ubetænksomhed eller ren tåbelighed.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Knud Erik Hansen og derefter fru Anne Baastrup.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg vil da godt kvittere for talen. Jeg synes, der var mange gode ting i den.

Der var én ting, jeg blev en del i tvivl om, nemlig holdningen til ligestilling på arbejdsmarkedet, hvor vi jo har haft en debat om, hvorvidt vi kan bede offentlige virksomheder om at formulere en politik, således at det bliver et aktivt debateme på virksomhederne og i de offentlige institutioner, at de skal lave en etnisk ligestillingspolitik.

Jeg forstod ikke rigtig på hr. Henrik Svane, hvad De Radikales holdning var til det.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det er mit indtryk, at Det Radikale Venstre altid har støttet ligestillingen mellem mænds og kvinders arbejde, siden Ligestillingsrådet blev oprettet tilbage i 1970'erne, og Ligestillingsrådets store fortjeneste har jo netop været, at man via behandling af konkrete sager har kunnet sætte fokus på generelle problemstillinger og har kunnet give fagforeninger osv. et bidrag, der gjorde, at de kunne rejse sager ved domstolene. Det er så for tungt, og derfor har vi lavet hele sagskomplekset omkring Ligestillingsrådets funktioner om.

Skal det forstås således, at hr. Henrik Svane mener, at Ligestillingsrådets arbejde med den ulige behandling af mænd og kvinder heller ikke duer? Eller hvorfor skal der være en forskel i den måde, man betragter den reelle diskrimination på, der klart har været på arbejdsmarkedet gennem adskillige år, når det drejer sig om kvindernes mulighed for at få lederposter osv., få ansættelse inden for typiske mandeerhverv? Hvorfor må man ikke puste det op, således at man også kan tage stilling til konkrete klagesager, der drejer sig om etnisk diskrimination?

Det er jo klart, at det ikke skal være tåbelige sager. Ligestillingsrådet har jo også afvist en lang række sager, fordi de var betydningsløse. Det handler om at få sat fokus på diskrimination.

Er Det Radikale Venstre uenig i det?

(Kort bemærkning).

Helge Bo Jensen (EL):

Jeg går ud fra, at Det Radikale Venstre har taget stilling til forslaget til vedtagelse fra SF, og det lød hele talen igennem, som om De Radikale nærmest lige så godt selv kunne have skrevet det forslag til vedtagelse. Der var så en lille bitte hage ved et enkelt lille punkt.

Men det kan vel ikke være sådan, at Det Radikale Venstre ikke støtter forslaget til vedtagelse fra SF?

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jeg havde fået lavet for lang en tale, så jeg kunne ikke nå at holde den, og derfor kunne jeg ikke komme ind på det sidste. Nu skal jeg så prøve at feje op under det til hr. Helge Bo Jensen.

At man styrker etniske minoriteters muligheder for at formidle viden om kultur og forhold i Danmark er en af pindene i SF's forslag til vedtagelse. Det mener jeg vi har gjort så meget. Jeg havde i går en lang diskussion med ledelsen af Dansk Flygtningehjælp, som sagde, at der er efterhånden så mange puljer og ting, man kan søge i dette land, og at der skabes forvirring i forbindelse med at gøre noget effektivt, når der er så mange ting, der falder over hinanden. Jeg tror, man skal forenkle i stedet for.

Jeg mener, det er en misforståelse at tro, at nydanskere kan kæmpe – for nu at sige det lidt skarpt, fordi jeg har kort tid – integrationskampen gennem et klageorgan. Vi er ikke tilhængere i Det Radikale Venstre, som jeg også sagde, af et klageorgan, men vi lægger vægt på det, som også ministeren har sagt i sin tale, at det er vigtigt, at vi nu får implementeret det EF-direktiv, som siger, at vi må gøre, hvad vi kan for at gøre noget mere for ligestillingen for dermed at undgå diskrimination på arbejdsmarkedet og alle andre steder i vores samfund.

Det støtter vi selvfølgelig, men vi kan ikke støtte det pågældende forslag.

Hr. Knud Erik Hansen spørger med hensyn til ligestilling på arbejdsmarkedet, om ikke vi fra radikal side syntes, det var en god idé, at man kunne formulere en etnisk ligestillingspolitik på arbejdspladserne. Jo, i allerhøjeste grad, og det vil vi også gerne medvirke til, men at vi skal sige det her fra Folketingets talerstol, fra lovgivers side, mener jeg ikke er nødvendigt. Men vi skal selvfølgelig presse arbejdsmarkedets parter til at få det gennemført snarest muligt, jo før, des bedre.

Anden næstformand (Henning Grove):

Så går vi videre i ordførerrækken. Hr. Helge Bo Jensen.

Helge Bo Jensen (EL):

Jeg synes nu, jeg hørte hr. Henrik Svane sige, både at han ikke går ind for det her klageorgan,

og at han heller ikke er imod, men lad det nu ligge.

Vi synes i Enhedslisten, at der er en række vigtige forudsætninger for den integration, som det lyder, som om de fleste af os støtter fuldt og helt:

Først og fremmest går man ind for integration, men man har ikke den forestilling, at alle indbyggere i det her land så hurtigt som muligt skal blive sådan gennemsnitlige frikadedanskere og tilpasse sig fuldstændigt uden hensyntagen til deres oprindelige kultur, vaner og værdier. Man kan sige, at man ikke går ind for assimilation som strategi.

Det betyder jo, at integrationen skal baseres på gensidighed, på accept af, at der er forskellige kulturer. Det er jo ikke det samme, som at vi er ligeglade med, hvilke værdier der er de herskende. Der vil naturligvis i samfundet foregå en løbende kamp på holdninger og værdier, og der vil vi slås for vores.

Jeg lagde mærke til, at Venstres ordfører lagde vægt på at snakke om de fælles værdier. Jeg er ikke sikker på, at vi har så frygtelig mange fælles værdier med Venstre, men det er en anden diskussion, og vi i Enhedslisten vil arbejde imod og argumentere imod fundamentalistiske holdninger både blandt danskere og blandt indvandrere.

For det andet forudsætter integrationen stop for diskrimination, dels den generelle, at det, også af mange partier her i Folketinget, fremstilles, som om indvandrere som sådan er et stort problem for det danske samfund, dels selvfølgelig også den konkrete, at der diskrimineres på arbejdsmarkedet, på boligmarkedet, ved indgangen til mange diskoteker osv.

For det tredje handler integration også om kontakt mellem danskere og indvandrere, og det er nok et af de felter, hvor det står sløjt til. Det er måske ikke kun et problem for indvandrere. På en anden led kan man i hvert fald sige, at der er også ganske mange danskere, der har boet her i generationer, hvor det kniber med den mellemmenneskelige kontakt; isolation og ensomhed er også ganske udbredt blandt danskere. Der er mange danskere, der er meget ringe integreret i vores samfund.

Der er naturligvis også konkrete problemer med integrationen af de etniske minoriteter, men det er jo netop konkrete problemer, som bør behandles som konkrete problemer, og i langt de fleste tilfælde handler det om sociale problemer: problemer med arbejdsløshed, pro-

blemer med andre sociale forhold, problemer med nedskæringer på skoler og daginstitutioner, problemer med bestemte boligområder præget af høj arbejdsløshed og krise.

Så handler det også om sprogproblemer, og det har jo igen noget at gøre med den manglende menneskelige kontakt, som på grund af arbejdsløsheden ikke sker i et tilstrækkeligt omfang på arbejdsmarkedet. Ventelister til sprogskoler er et andet konkret problem i den forbindelse.

Vores hovedlinje er: Lighed for loven, lighed på arbejdsmarkedet, lighed på boligmarkedet, lighed i forhold til skattevæsenet, socialvæsenet osv. er en forudsætning. For at opnå det kræver mange af de ting en konkret handling.

Til sidst: Integrationsrådenes rolle bør reelt styrkes, og der kunne blive en meget bedre basis for det lokale integrationsarbejde, hvis man kiggede en gang ekstra på demokratiske valg til integrationsrådene, på sammensætningen af integrationsrådene, på at indføre høringsret osv.

Til allersidst vil jeg sige, at vi naturligvis støtter og stemmer for SF's forslag til vedtagelse.

Jann Sjusen (KRF):

Som det har været nævnt tidligere i debatten, foreligger de første to evalueringer af integrationsloven nu, og det er jo også en udmærket baggrund for debatten her i dag, som jo går ud på at diskutere, hvordan vi kan fremme integrationen af de etniske mindretal og også mindske diskriminationen af disse.

Vi synes fra Kristeligt Folkepartis side, på trods af de diskussioner der også var i forbindelse med integrationslovens vedtagelse, at sigtet med integrationsloven, nemlig at samle ansvaret for integrationen hos kommunerne, var rigtigt.

Nu viser det sig så af de evalueringer, der er kommet, at det ikke er i alle kommuner, man er nået lige langt, f.eks. ikke med at udfærdige handleplaner. For så vidt angår den del af forespørgslen, vil jeg sige, at der er jeg glad for at høre ministeren her i dag sige, at regeringen nu vil tage kontakt til kommunerne for at sikre, at der kommer til at ske mere på området, at de kommuner, som ikke allerede er i fuldt sving med denne opgave, så kommer det, for det er kommunerne, der er kernen i integrationsindsatsen over for de etniske minoriteter i vort samfund.

Om integrationsloven og også om det forslag til vedtagelse, som SF har fremsat, vil jeg godt sige, at vi fra Kristeligt Folkepartis side gerne

havde set, og det vil vi sådan set gerne stadig væk arbejde for, at integrationsrådene bliver obligatoriske, sådan at forstå, at man i mindre kommuner kan gå sammen om at etablere fælles integrationsråd, for det er klart, at ikke i alle landets 275 kommuner er det lige aktuelt med et integrationsråd. Men vi mener faktisk, at disse råd, uanset om der er 50 personer, der ønsker et oprettet, burde være obligatoriske, fordi vi også ser dem som brobyggere mellem de politiske beslutningstagere lokalt og det civile samfund og især de etniske minoriteter.

Vi synes også, det er vigtigt at se på spørgsmålet om arbejde. Der er ingen tvivl om, at det, at mange fra de etniske minoriteters grupper ikke er fastholdt på arbejdsmarkedet, er et kæmpe integrationsmæssigt problem. Kan der gøres mere på det område, synes vi, at det skal gøres.

Vi synes også, at asylansøgere, som vi også har været inde på tidligere i en af forespørgselsdebatterne i dag, burde kunne få midlertidig arbejdstilladelse. Det kan også, uanset om de får asyl, når deres sag er færdigbehandlet, i hvert fald for dem, der får opholdstilladelse i Danmark, være en mulighed for, at de bliver hurtigere integreret i vort samfund, hvis de faktisk kan få lov til at arbejde i den periode, hvor de også har fået behandlet deres ansøgning.

Sprogstimuleringsindsatsen for de 0-6-årige, som der også er blevet gjort noget ved i integrationsloven, er et af de elementer, som vi også er optaget af fra Kristeligt Folkepartis side. Der må vi godt nok vente på yderligere erfaringer, inden man eventuelt kan sætte yderligere ind på det område her, men det er for os at se ekstremt vigtigt for integrationen.

Det samme gælder opkvalificering af de læreruddannedes og pædagoguddannedes kvalifikationer kulturelt og i forhold til, hvordan man griber undervisningsopgaven og den pædagogiske opgave an, især for tosprogede elever.

Når det gælder selve diskriminationsdelen, er vi fra Kristeligt Folkepartis side tilhænger af et klageorgan for etniske mindretal, et klageorgan, som vi også kender det fra andre nabolande, og ligesom forespørgerne gav udtryk for indledningsvis, står vi også uforstående over for, at det skulle tage så lang tid i Danmark, inden man kunne nå frem til det. Nu ser det ud, som om EU kan skubbe lidt på – i hvert fald til en debat om det. Så kan man diskutere, hvad navnet skal være helt præcist, men i hvert fald er det noget, vi er positive over for.

Det er vi derfor også over for det element, der er i det forslag til vedtagelse, som SF har fremsat sammen med de andre konkrete elementer, hvorfor vi kan støtte det forslag til vedtagelse, som SF har fremsat her i dag.

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Jeg skal gøre det kort. Det er ikke, fordi jeg har så meget at tilføje til min besvarelse.

Jeg synes også, det har været opmuntrende, at der har været den enighed om betydningen af at gøre en aktiv indsats for integrationen, at ikke blot samfundet gør det, men selvfølgelig også, at de mennesker, der kommer her til landet, selv gør en indsats.

Jeg vil gerne medgive hr. Knud Erik Hansen, at det er meget vigtigt ikke kun at se integrationsindsatsen i forhold til de mennesker, der kommer til landet, som den 3-årige indsats; den skulle jo så efterhånden gerne være nok.

Men jeg vil gerne medgive, at der er jo den store gruppe i landet, og jeg nævnte den også i forbindelse med den handlingsplan, som regeringen har lavet, som det jo er fantastisk vigtigt at gøre en indsats for, fordi det jo er mennesker, der hænger fast i nogle problemer både med manglende sprog og arbejde.

Der er så altså muligheden for at få sprogundervisning, og det er jo selvfølgelig vigtigt, at vi også følger det og ser: Hvordan går det? Er der så tilbud til de mennesker, der ønsker det og har brug for det? Er indsatsen god nok?

Jeg vil også gerne sige, at på undervisningsministerens område er man nu ved at oprette et center, der skal kunne godkende de kvalifikationer, folk kommer til landet med fra andre lande, som de har erhvervet sig i et andet system, andre uddannelser, og så se: Hvad kan uden videre bruges i det danske system? Hvad kræver til lægsuddannelse, supplerende uddannelse?

Det står nu klart, at det kræver en egentlig lovændring at lave sådan et center, som så også har en gennemslagskraft, og det er noget af det, som er højt prioriteret på undervisningsministerens lovprogram til foråret eller lige efter nytår.

Så det er fuldstændig rigtigt, at der er en bred opgave både for de nyankomne og for dem, der allerede er i landet, for at sikre, at langt flere bliver en aktiv del af det danske samfund og ikke mindst får arbejde for at sikre det.

Knud Erik Hansen (SF):

Når man tager et emne op som integration, er det jo et stort emne, der omfatter mange ting.

Det, man kan opnå med en sådan forespørgsel, er jo i højere grad også at tage temperaturen på, hvor vi er henne i det politiske spektrum i forhold til, hvad vi gør ved integrationen, og hvad vi kan gøre fremover. Hvor ligger den politiske vilje til faktisk at gøre noget ved integrationen?

Jeg synes, jeg generelt har hørt mange stærke ønsker om, at integration er enormt vigtig, og at vi skal gøre meget ved den. Jeg synes også, jeg kunne iagttage nogle nuancer, som måske ikke er uvæsentlige i forhold til, hvilken tilgang man har til integrationen.

Hvis man har den tilgang, som Venstre udtrykte som en bastant erklæring, at vi så sandelig ikke vil et multikulturelt samfund, uanset at folk kommer med anden etnisk baggrund, uanset at vi ved, at vi har et samfund med mange kulturer, og at forudsætningen for, at vi kan fungere, er, at vi har en mangfoldighed af kulturer, der kan fungere ved siden af hinanden, ja, så er det svært at lave integration. Hvis det er udgangspunktet, vil integrationen ikke fungere, så bliver det assimilation.

Tilsvarende også, hvis man har den tilgang, som jeg synes nogle partier havde, at folk med anden etnisk baggrund ikke vil noget, at vi skal tvinge dem, at de altid opfører sig forkert, og at vi derfor har brug for tvang og sanktioner.

Hvis man erkender, at der er forskelsbehandling i dette samfund, og at vi derfor også har brug for at vende om, er snakken om positiv særbehandling ikke udgangspunktet. Det er ikke målet, det er måske midlet. Målet er at sikre ligestilling, og det kan i nogle tilfælde betyde, at vi skal rette op på nogle af de mekanismer, som gør, at nogle ikke har så let adgang til forskellige ting i det danske samfund.

Som sagt syntes jeg, jeg hørte en god vilje til integration. Jeg syntes også, der var nogle bemærkninger, som er vigtige. Vi undgik faktisk en stor debat, som vi har om mange andre spørgsmål, med en vigtig bemærkning: Det er jo ikke racisme, vi snakker om, hvis der er diskrimination. Det er måske i virkeligheden nogle andre ting, som gør, at folk med anden etnisk baggrund ikke bliver behandlet ordentligt.

Dermed også sagt til sidst, at det, som vi måske opnåede med debatten i dag, var at fokusere på noget af det, som er meget vigtigt, hvis vi skal lave integration, for vi har taget mange initiativer med hensyn til integration, men vi har

måske glemt den i virkeligheden meget nødvendige forudsætning, at det danske samfund har et fravær af diskrimination som en forudsætning for, at man kan have integration.

Det er jo sådan, at mange nu har levet i det danske samfund i mange år, og mange med anden etnisk baggrund opfatter sig jo som danskere, men også med en identitet fra det land, de kommer fra. Det er der jo ikke noget mærkværdigt i. Det gør vi andre jo også. Jeg er selv jyd, jeg er selv både jyd og københavner, jeg er også dansker.

Vi har jo alle sammen mange forskellige identiteter, og det er utrolig vigtigt, at det ikke bliver et problem, at vi får et samfund, hvor de, der føler sig som danskere, også kan blive accepteret som danskere, og at vi også psykisk i de store og de små ting faktisk agerer, som om vi er danskere, og at vi er et vi, at vi alle sammen er en del af det danske samfund.

Jeg vil gerne sige tak til de partier, der vil støtte vores forslag til vedtagelse. Jeg havde meget håbet på, at der var flere, der støttede det. Jeg synes, der er nogle vigtige principper, som det i den forkvaklede debat, der ofte kører om etniske minoriteter, er vigtigt at slå fast, nemlig at vi ønsker et samfund, hvor der er fravær af diskrimination, at forudsætningen for integration også er, at vi accepterer en mangfoldighed af kulturer.

Jeg havde gerne set, at Folketinget havde slået fast, at det er en vigtig del af vores integration, og at man også bakkede op om de konkrete initiativer, der er, som netop kunne rette sig mod diskriminationen. Det får vi så nok ikke et flertal for, men jeg håber, at vi har fået sat en proces i gang, så der kommer større opmærksomhed om disse ting.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 27 af Knud Erik Hansen (SF) forkastedes, idet 18 (SF, CD, EL og KRF) stemte for, 83 (S, V, KF, DF, RV, FRI og Frank Dahlgaard (UP)) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 18:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en kommission, der skal kulegrave de kommunale bloktilskud og udligningsordninger.

Af Ole M. Nielsen (KRF) m.fl.
(Fremsat 11/10 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg beder om ro i salen. Det er tilladt at tale udenfor, men ikke herinde.

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Det, vi nu skal behandle, drejer sig jo om et forslag til at nedsætte en kommission, der skal kulegrave de kommunale bloktilskud og udligningsordninger.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at der af forskellige grunde er behov for at se på tilskuds- og udligningsordningerne. Der er både nogle lidt mere strukturelle ting, f.eks. overvejelser over efter hvilke principper bloktilskuddene skal tildeles til kommunerne, og nogle mere aktuelt prægede som den grundtankemodel, der i øjeblikket bliver overvejet i Socialministeriet.

Det er da også baggrunden for, at regeringen har taget initiativ til, at Indenrigsministeriets finansieringsudvalg her i efteråret er gået i gang med et udvalgsarbejde lige præcis med den opgave, som forslagsstillerne beskriver.

Der er også lavet et kommissorium, og udvalget har holdt sit første møde. Af kommissoriet fremgår det, at det bl.a. er de emner, jeg har nævnt her, som udvalget skal se på, og det var forslagsstillerne også inde på. Men de, der er blevet sat til opgaven, er – ud over de relevante ministerier – Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen, Københavns og Frederiksberg Kommune.

Der er lavet en tidsfrist. Omkring 1½ år har udvalget til at udføre sit arbejde, inden de skal pege på, hvordan man eventuelt kunne gøre tingene anderledes med det formål at sikre, at ingen kommuner er langt dårligere stillet end andre, altså at der sker så retfærdig en fordeling af tilskuddene som muligt.

Så på den måde er jeg også enig med forslagsstillerne i, at det ikke kun er den heldigvis lille gruppe af særlig trængte kommuner, der er brug for at se nærmere på, men at det er hele fordelingen af de midler, der tilflyder amterne og kommunerne.

Men da jeg netop selv har taget initiativ til at sikre, at der bliver set på hele den omlægning i Indenrigsministeriets finansieringsudvalg, så synes jeg, at det vil være dobbelt arbejde at nedsætte en særlig gruppe ved siden af.

Det er også sådan, at det at gå ind i de her ting ikke bare er noget, man kan gøre med den store pensel, hvor man kommer med nogle lidt mere generelle overvejelser. Det kan man selvfølgelig godt, men hvis det faktisk skal bruges til lovgivningsarbejdet, så er det jo noget, hvor der er brug for at gå helt ned i detaljerne og have nogle muligheder for at lave kørsler og beregninger. For det handler jo om den slags ting, og hvis man skruer lidt på de her mange skruer, så kan det give nogle ret store konsekvenser for amterne og kommunerne.

Hvis man skruer på flere skruer på én gang, så er det jo fantastisk vigtigt, at man har et meget, meget detaljeret overblik over, hvad det også er for nogle konsekvenser, det får.

Man kan jo altid spørge eksperter til råds og bruge dem som sparringspartnere, men jeg mener, at det kan være problematisk at bede dem om at lave et konkret bud på en finansierings- og tilskudsmodel.

Så jeg vil holde mig til Indenrigsministeriets finansieringsudvalg og på den baggrund afvise forslaget.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Af de mange gange, hvor vi har drøftet det her undervejs ved at tage det op i forhold til en række andre lovforslag, der har med området at gøre, husker jeg især den debat, vi havde, lige inden vi gik hjem på sommerferie, nemlig om landdistriktredegørelsen. På det tidspunkt understregede jeg meget over for ministeren, at jeg ikke mener, det her er en egentlig politisk diskussion. Jeg tror ikke, at det er det, Kristeligt Folkeparti lægger op til med deres forslag, men en analyse af, hvor vi overhovedet er. Og på den baggrund kan der tages stilling til det politiske.

Jeg tror ikke – selv om jeg synes, det er et udmærket initiativ – at dét er tilstrækkeligt til for alvor at få belyst, hvordan hele den kommunale planering hænger sammen.